

MÚSICA

La fórmula de l'elixir continua fent efecte

Crítica

XAVIER CESTER
BARCELONA

'L'elixir d'amore' GRAN TEATRE DEL LICEU 7 DE GENER

Molts teatres tenen en propietat produccions del repertori més popular, susceptibles de ser protagonitzades sense complicacions per equips canviants de cantants i, per tant, aptes per ser reposades amb regularitat. Quan la temporada, com és el cas del Liceu, és més curta de títols que en altres coliseus, l'oportunitat de la reposició és més discutible. ¿El nou equip vocal la justifica? ¿Ha passat prou temps des de l'anterior encarnació?

Quatre anys i mig després de l'última visita, *L'elixir d'amore* tornava al teatre de la Rambla, el primer dels tres Donizetti (el segon és dimecres) d'una programació desequilibrada. La culpa, tanmateix, no és de la inoxidable producció de Mario Gas, que manté tot l'encant d'una amable comèdia neorealista amb l'ombra inofensiva dels *camici nere*, i encara amb capacitat d'afegir nous gags: en el banquet que obre l'acte segon, tant el director d'escena com el d'orquestra van fer cameos, amb el segon marxant ràpid cap al fossat per posar ordre a l'orquestra. Ramón Tebar va menar amb bon pols la representació, atent al ritme guspirejant de la farsa i a les efusions sentimentals.

Una reposició de *L'elixir d'amore* s'ha de justificar, tanmateix, per les veus, i enguany la clara triomfadora va ser Jessica Pratt. Les credencials *belcantistes* de la soprano australiana van quedar paleses al llarg de la funció, però algun sobreagut afegit aquí i allà donava pistes que aquesta decidida Adina es mostraria més còmoda en les floritures més alambinades. I així va ser en un "*Prendi, per me sei libero*" que Pratt va ornamentar a plaer. Aquest festival va arribar després de la melosa "*Una furtiva lagrima*" d'un Pavol Breslik de cant sempre elegant, un Nemorino tendre i apocat a qui faltava un volum més generós. Paolo Bordogna va tenir tota la fatxenderia de Belcore, llastada per una afinació imprecisa, mentre que Roberto de Candia va ser un Dulcamara sense exageracions bufonesques i Mercedes Gancedo, una precisa Giannetta. —

Pavol Breslik i Jessica Pratt, protagonistes de l'òpera de Donizetti. R.A. BOFILL

ARTS ESCÈNIQUES

La nova posada en escena de *Brundibár* estarà protagonitzada per 10 solistes de la coral SOM-Night d'Esplugues i prop de 200 intèrprets de diversos instituts de Barcelona. ENRIC ROMANÍ / TEATRE LLIURE

Els Pirates rescaten el cant a la llibertat de 'Brundibár'

La companyia porta al Lliure l'òpera infantil sobre un dictador

NÚRIA JUANICO
BARCELONA

Als membres d'Els Pirates Teatre la música de *Brundibár* els evoca la banda sonora del seu naixement. La companyia es va crear el 2001, tot i que s'havia començat a gestar uns anys abans amb la participació d'alguns dels intèrprets, aleshores nens d'entre 10 i 12 anys, en aquesta òpera infantil del compositor Hans Krása i el llibretista Adolf Hoffmeister, tots dos nascuts a Praga el 1899 i el 1902, respectivament. Aquella proposta escènica era una iniciativa del director David Albet, que el 1998 va voler recuperar *Brundibár* i traslladar-la als escenaris catalans com una proposta protagonitzada pel públic a qui va dirigir.

A través del programa Òpera a Secundària del Gran Teatre del Liceu, Albet va reunir alumnes de diversos centres públics de Barcelona que es van convertir en les veus de *Brundibár*. Actuar-hi, a més, va suposar per a alguns d'ells la porta d'entrada a l'univers del teatre. "Vam descobrir la nostra vocació escènica a través d'aquesta òpera", explica el membre d'Els Pirates Adrià Aubert, que va formar part del repartiment del 1998. Vint anys després d'aquella experiència, la companyia es retroba amb *Brundibár* amb la intenció de repetir la iniciativa i donar la benvinguda a nous joves al món interpretatiu. En

aquesta ocasió, les integrants de la coral SOM-Night d'Esplugues de Llobregat –d'entre 11 i 18 anys– representaran les 10 solistes de l'òpera, que es va estrenar al juliol al festival Grec i que es pot tornar a veure avui en una única funció al Teatre Lliure. Els Pirates Teatre s'han encarregat de bastir l'espectacle, que torna a comptar amb Albet a la direcció artística, Aubert n'assumeix la direcció escènica i Francesc Prat s'encarrega de la direcció musical. "Volem repetir l'experiència i explicar-los l'obra des del nostre referent amb la voluntat d'impulsar una mena de relleu", indica Aubert. Per bastir el muntatge, Els Pirates ha aplegat, juntament amb Comunitatària, prop de 200 intèrprets de diversos instituts barcelonins que formaran el cor general de l'obra, dirigit per Paula Giberga. La part orquestral de l'espectacle recau en el Grup Instrumental BCN 216.

Una eina de memòria històrica

Més enllà d'acompanyar-los en aquesta experiència d'iniciació escènica, la història de *Brundibár* actua com un cant a la llibertat i com una eina de memòria històrica. Escrita el 1943, l'òpera és, en paraules d'Aubert, "una història senzilla i naïf que comença de manera trista i acaba bé gràcies a la música". L'argument gira al voltant de dos germans que necessiten llet per curar la seva mare malalta, però els veïns es neguen a ajudar-los a aconseguir-la. Davant d'aquesta

situació, els nois s'organitzen amb la resta de nens del poble i l'ajuda d'uns animals fantàstics i lluiten per vèncer així el líder que té sotmesos tots els ciutadans i que s'anomena Brundibár (que significa *borinot* en txec). Ara bé, rere aquest relat de superació n'hi ha un altre, perquè el muntatge es va representar 55 vegades al camp de concentració de Terezín, entre el 1942 i el 1944, després que el compositor de *Brundibár* hi fos deportat. Allà, va reescriure-la i adaptar-la als instruments disponibles. Nens i nenes del camp es van convertir en intèrprets de l'òpera i es van fer seves les paraules de l'espectacle, que parla de l'opressió de manera crítica però sota una aparença naïf. De fet, el personatge de Brundibár –que al Lliure encarna Llorenç González, l'únic actor adult del repartiment– va servir d'inspiració per al film *El gran dictador* de Charles Chaplin.

"És important no treure l'òpera del context en què es va representar. Conèixer-lo és bàsic per interpretar-la", assenyala Aubert, que explica que els actors i cantants han treballat a classe els fets històrics per entendre les implicacions i els significats de l'espectacle. Per a David Albet, representar ara *Brundibár* implica també "recordar els fets a través d'una història infantil que els dota d'una altra càrrega", sobretot tenint en compte que "cada vegada queden menys testimonis de l'Holocaust". —